

Tid Tisdagen den 16 april 2013, kl 16.00 – 17.00
Plats Stora Kollegiesalen, Stadshuset
Justerat Tisdagen den 16 april 2013

Madeleine Sjöstedt

Ann Mari Engel

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Madeleine Sjöstedt, ordföranden (FP)
Ann Mari Engel, vice ordföranden (V)
Maria Braun (M)
Arba Kokalari (M)
Rasmus Jonlund (FP)
Tomas Rudin (S)
Salar Rashid (S)
Mats Berglund (MP)

Tjänstgörande ersättare:

Manne Bergström (M)
Johan Nilsson (M)
Ewa Carlsson-Hallberg (S)

för Ariane Bucquet Pousette (M)
för Birgitta Holm (M)
för Monika Lindh (S)

Ersättare:

Ann Burgess (M)
Arin Karapet (M)
Joar Forssell (FP)
Cecilia Önfelt (C)
Eleonore Eriksson (S)
Marja Sandin-Wester (MP)
Mårten Andersson (V)

Tjänstemän:

Stadsarkivet: Förvaltningschefen Lennart Ploom
Kulturförvaltningen: Förvaltningschefen Berit Svedberg, Ann-Charlotte Backlund,
Marion Hauge Lindberg, Anna Klynning, Patrik Liljegren, Inga Lundén, Lena Mittal,
Nina Röhlcke och Roger Ticoalu samt personalföreträdaren Gunilla Söderlund
(SACO) och borgarrådssekreteraren Jonas Uebel från roteln.

§ 5

Underlag för budget 2014 med inriktning 2015 och 2016

Kulturförvaltningen

Dnr 1.1/1682/2013

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt kulturförvaltningens förslag.

- 1 Kulturnämnden godkänner förvaltningens underlag till budget för år 2014 och beräkningar för åren 2015 och 2016 samt överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
- 2 Kulturnämnden beslutar att genomföra en budgetjustering med 85,4 mnkr (netto) avseende Kulturhusets sammangående med Stadsteatern.
- 3 Kulturnämnden beslutar att hemställa hos kommunfullmäktige om att en omslutningsförändring på 1,5 mnkr genomförs till 2014 års budget.
- 4 Kulturnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 22 mars 2013.

Sammanfattning

Verksamhetsberättelsen för kulturförvaltningen med bokslut för 2012 och verksamhetsplanen 2013 utgör bakgrundsbeskrivning till det underlag för budget för 2014-2016, som ska lämnas till kommunstyrelsen inför den centrala budgetberedningen. Utgångspunkten för budgetunderlaget är kommunfullmäktiges budget för år 2013 med inriktning för åren 2014-2015.

Ärendet har handlagts av administrativa staben i samarbete med verksamhetsavdelningarna samt kommunikations- och kulturstrategiska staben. Kulturhuset har utifrån Kommunfullmäktiges beslut om sammangående med Stadsteatern tagits ur ärendet, både ekonomiskt och som texter. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 12 april 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Maria Braun m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Ann Mari Engel (V) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:

att delvis godkänna förvaltningens underlag till budget
att för 2014 begära en väsentligt utökad budget för kulturförvaltningen
att därutöver anföra

Av förvaltningens underlag gällande behoven för de närmaste årens kulturverksamheter i Stockholm framgår att det finns stora behov som kommer att medföra ökande kostnader, såväl när det gäller utökningar av driften av befintliga verksamheter som ökade driftkostnader p.g.a. nya investeringar. Man

framhåller att en växande befolkning innebär krav på ökande kulturverksamhet. Vi instämmer i att kulturen bör genomsyra all verksamhet i staden och att det ska vara mer rum för kulturen, i alla bemärkelser.

Ambitionerna krockar dock med verkligheten, då det samtidigt framgår att de ekonomiska förutsättningarna saknas för att genomföra de föreslagna satsningarna. Förvaltningen framhåller att verksamheterna inte kommer att kunna få full kostnadstäckning och att det kan bli svårt att åstadkomma en ständigt ökande produktivitet ”inom verksamheter som i så hög utsträckning bygger på mötet mellan besökare/elever och personal”. Man påpekar att man inte kan räkna med kompensation för pris- och löneökningar och därmed i praktiken får en sänkt budget. Vi förstår faktiskt inte hur detta kan förenas med de ökande ambitionerna. Eftersom detta är ett underlag för stadens kommande budgetarbete så borde detta ärende innehålla konkreta och realistiska siffror på förväntade kostnadsökningar. Som jämförelse har vi stadsdelsförvaltningar som beräknar löneökning respektive uppräknings av priser på lokaler, varor och köpta tjänster till vardera 2,5 %.

Vi ser växande problem på en rad områden.

Biblioteken har stora svårigheter trots extra satsningar. Personalen är hårt arbetsbelastad och medieutbudet minskar på många håll. Den digitala utvecklingen med allt fler ljudböcker medför också skenande kostnader, som är svåra att överblicka. I den strategiska planen för biblioteken föreslås flera nedläggningar, som vi finner vara stick i stäv med ambitionen att öka tillgängligheten. Dessutom finns på flera bibliotek stora renoverings- och upprustningsbehov.

Kulturskolan har med de senaste årens nedskärningar och avgiftshöjningar nått betydligt färre barn, särskilt från förorten och i familjer där tröskeln till kulturen är högre. Vi anser att det krävs en rejäl satsning på kulturskolan med ökade resurser till såväl drift som investeringar för ytterstaden och uppsökande verksamhet samt sänkta avgifter.

Kulturpolitikens uppgift är bland annat att skapa en infrastruktur som ger kulturens utövare möjlighet att skapa och deras verk att få möta en publik - det innebär att staden måste ha ett system för bidragsgivning som är kostnadsäkert, långsiktigt och förutsägbart. Detta uppfylls tyvärr inte av det nya kulturstödet. I stället för ogenomtänkta experiment bör stödet till det fria kulturlivet förstärkas ordentligt eftersom Stockholm behöver ett fritt och aktivt kulturliv och verksamheterna behöver förutsägbarhet, långsiktighet och en rimlig nivå i förhållande till kostnaderna.

För övrigt anser vi att bonussystemet bör skrotas och medlen överföras till ordinarie bidragsgivning.

En avgörande del av infrastrukturen är tillgången på lokaler. Lokalhyrorna är ett sedan länge omdiskuterat problem, med ökande kostnader varje år, vilket också förvaltningen framhåller.

Detta har ytterligare förstärkts av majoritetens tolkning av den nya hyreslagen som innebär att stadens egna bostadsbolag kommer att ”marknadsanpassa” hyrorna, vilket kommer att drabba såväl samlingslokaler och konstnärateljéer som det fria kulturlivet. Vänsterpartiet har sedan många år i budgeten föreslagit

en omarbetning av hyressystem, så att de lokaler som ägs av staden själv och hyrs ut till kulturverksamhet inte ska åläggas marknadshyror. I stället bör man finna ett system som bygger på att kostnaden för drift och underhåll utarbetas i samråd med kulturnämnden.

Det största problemet med majoritetens kulturpolitik är förutom avsaknaden av rimlig finansiering för ett växande kulturliv den stora bristen på satsningar på kultur i förorten.

Kulturlivet i stora delar av staden har under de senaste åren utarmats väsentligt. I stora områden i ytterstaden finns mycket få kulturinstitutioner. Lokala satsningar på kultur- och föreningsliv har uteblivit p.g.a. nedskurna resurser för stadsdelsnämnderna. Staden måste nu göra rejäla insatser för att motverka den ökande segregationen som inte bara innefattar bostäder, skolor och tillgång till kommunal service utan även tillgång till kultur- och föreningsverksamhet. Satsningarna på de s.k. ”växtplatserna” har hittills givit få konkreta avtryck. Medan centrala projektorganisationer diskuteras, stryper staden lokala initiativ som t.ex. Allhuset i Hässelby.

Förvaltningen anser att ”spetskulturen behöver ges större utrymme” och den s.k. ”spetsnivån” behöver öka för att Stockholm ska nå en internationell storstadsnivå. Tyvärr ser vi att Stockholm saknar mycket av det som skapar ett kreativt kulturklimat i en storstad, t.ex. billiga och tillgängliga lokaler, tillåtande gatukultur, generösa konstnärsstöd, icke privatiserade offentliga rum, självklara kulturinslag i skola och utbildning och tillgång till många mötesplatser. Det är bredden som ger förutsättningar för en spetsnivå.

3) Tomas Rudin m.fl. (S) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att delvis bifalla förslag till beslut
- 2 Begära utökad driftsram för e-bokslån, fri entréavgift på stadens museer, konstvård (renovering och underhåll) och inköp av konst, sänkta kulturskoleavgifter, biblioteksutvecklingskostnader samt kompensation för högre hyres- och lokalkostnader
- 3 Begära utökad investeringsram för nytt Stadsbibliotek och övrig biblioteksutveckling samt samlingslokalsutveckling
- 4 Att därutöver anföra följande

”Stockholm växer mycket snabbt och staden ska växa med kulturen” så lyder en del av inledningen i tjänsteutlåtandet, underlag för budget och inriktning 2014-2016. Vi instämmer i detta. Problemet är att resurserna är långt ifrån tillräckliga och förvaltningen påpekar i budgetunderlaget att utökade resurser är nödvändiga om verksamheterna ska kunna få full kostnadstäckning. Precis som förvaltningen framhåller utvecklas kulturen i samhället i takt med att staden växer. Förvaltningens underlag för budget och inriktning de kommande tre åren är ambitiösa och viljan finns att möta de kommande årens utmaningar och krav på en stad som är upplevelserik och attraktiv, tillgänglig och välkommande samt utmanande och nyskapande. Vi anser dock att de grundläggande problemen med den borgerliga majoritetens politik där man i grunden ifrågasätter kommunens roll som ansvarig för kulturens infrastruktur, såsom lokaler, scener och ateljéer, gör det svårare att uppnå de uppsatta målen. Uteblivna satsningar på infrastruktur försvårar vardagen för många kulturarbetare, som blir tvungna att söka sig till andra yrken. Det i sig resulterar i ett stort kompetenstapp när

investeringar i kunskap och kompetens går till spillo. Andra *utmaningar* som förvaltningen framhåller är lokalhyror och fastighetsrelaterade kostnader som tar en allt större del av ramanslaget.

Ska t.ex. biblioteksutvecklingen kunna försätta genomföras i Stockholm är en utökad budgetram nödvändig för både investeringar, drift och ökade kapitalkostnader. Detsamma gäller för Kulturskolan, där en del av arbetet med att nå nya grupper och öka antalet deltagare kräver ökade resurser för att sänka deltagaravgifterna och erbjuda mer av prova-på-verksamhet. Dessutom står Kulturskolan inför ökade kostnader avseende nödvändiga verksamhets- och tillgänglighetsanpassningar, upprustning av befintliga slitna lokaler, teknisk utrustning, inköp av instrument m.m.

Det är positivt att e-boksutlåningen ökar, det visar att de digitala biblioteken når människor som annars kanske inte skulle besöka de fysiska folkbiblioteken. E-boken kan spela en viktig roll för att bryta en negativ samhällsutveckling där värre barn och unga läser böcker m.m. Denna positiva utmaning måste mötas med mer resurser.

Samlingslokalerna och hemgårdarna ska utgöra en lokal bas för kreativ verksamhet i närområdet, fungera som infrastruktur för samtal, dialog och utveckling för medborgarna. De är ofta i dåligt skick och sällan anpassade till dagens kreativa och teknikkrävande verksamheter. Nödvändiga investeringar och upprustningar behöver göras för att göra lokalerna mer tillgänglighets- och verksamhetsanpassade.

Dessutom ska hemgårdarna likställas med samlingslokalerna och ingå i det gemensamma bokningssystemet samt erbjuda noll-taxeverksamhet på lika villkor. I budget för Stockholm 2014 kan och bör staden göra mer för att stärka upp möteslokalverksamheten och motverka utanförskap, särskilt i ytterstaden.

Förvaltningen konstaterar att Stockholms stadsbibliotek i Asplundhuset idag saknar flera viktiga funktioner som kännetecknar ett samtida bibliotek, vi instämmer i den argumentationen. Stadsbiblioteket behöver byggas ut, renovering räcker inte. Kulturnämnden bör ta initiativ till att åter pröva frågan om en större ut- eller ombyggnad av Stadsbiblioteket med utgångspunkt i den behovsinventering som gjordes innan den tidigare utlysta arkitekttävlingen. Eller så flyttar man stadsbiblioteket och bygger ett nytt i något annat läge, gärna i ytterstaden och gör om det befintliga till ett lokalbibliotek.

Den offentliga konsten är uppskattad av såväl stockholmare som besökare men för att förvalta den väl krävs resurser för renovering och underhåll. Och som förvaltningen påpekar behöver resurserna justeras när samlingen växer och nya behov tillkommer.

Förvaltningens arbete med att nå ut till fler stockholmare, särskilt unga och i hela staden måste öka. Det gäller tillgängligheten till stadens museer där inträde snarare stänger ute människor än öppnar upp staden för medborgare och besökare. Det betyder också att förvaltningen behöver intensifiera sitt arbete med att stimulera kulturen i ytterstaden bättre.

Staden måste även ta ett ansvar för att bli en fullvärdig och ledande medlem i Filmregion Stockholm-Mälardalen för att stärka förutsättningarna för svensk och internationell filmproduktion i regionen. Ökad regional samverkan är över huvud taget en fråga av stor strategisk vikt, särskilt i ljuset av att Stockholms län

är den enda regionen som står utanför Kultursamverkansmodellen.

4) Mats Berglund (MP) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:

att delvis godkänna förvaltningens underlag till budget
att avslå föreslagen budgetjustering om 85,4 mnkr (netto) avseende Kulturhusets
sammangående med Stadsteatern
att därutöver anföra

Stockholm erbjuder såväl boende som besökare ett fantastiskt kulturliv. Genom den verksamhet som helt eller delvis finansieras av kulturnämnden kan människor växa och drömmar förverkligas.

Ändå kunde så mycket mer ha utträttats, men för att uppnå förtrollningen krävs engagemang från stadens politiker. Miljöpartiet visade detta engagemang i höstas när stadens budget diskuterades. Om det gröna budgetförslaget hade antagits så hade kulturen kunnat växa i takt med att stadens invånare blir fler. Vi hade kunnat erbjuda en starkare kulturskola där alla barn och unga som velat också kunnat få vara med, oavsett deras föräldrars ekonomiska situation. Vi hade haft möjlighet att lyssna på de ungas vilja och anpassat kursutbudet och kommit ifrån den mycket olyckliga geografiska snedfördelningen i deltagarantal.

Vi hade vidare erbjudit fri entré på stadens museer och vi hade skapat fler kulturmötesplatser över hela staden. Vi hade tagit de viktiga kliven för att göra Slussen till ett 'urbant centrum' för dialog och diskussion om Stockholms historia, nutid och framtid. Och våra museer hade haft möjlighet att göra egna stora utställningar.

Nu har vi en annan politisk majoritet och då går ju inte detta goda, och mycket annat vi hade velat, att genomföra. Men även med den nuvarande nivån på budgeten kan en hel del förbättringar göras. För att få kulturen att växa i Stockholm föreslår vi därför att bonussystemet avskaffas och görs om till ett system där kulturen får växa på sina egna – istället för på politikernas – villkor. Vi bör vidare satsa på starkare forskningssamarbeten med universitets och högskolor.

Eftersom den moderatstyrda majoriteten därutöver varken kunnat presentera en adekvat syftesbeskrivning eller en riskanalys gällande överföringen av Kulturhuset till Stockholms stadsteater AB, så bör den överföringen inte göras. Vi bör ha den ordningen i det politiska styret av staden, att vi vet vad vi gör, och varför. Då så inte är fallet, avstyrker vi även den föreslagna budgetjusteringen om 85,4 mnkr.

Beslutsgång

Ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Maria Braun m.fl. (M).

Reservation

Vice ordföranden Ann Mari Engel (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Tomas Rudin m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mats Berglund (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Vid protokollet
Lena Mittal

Rätt utdraget intygar:
